

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра тэарэтычнага і беларускага літаратуразнаўства

ЧЖАН Мінь

**ПРЫЁМЫ ВЫЯВЫ ГЕРОЯ-ПАРТЫЗАНА Ў АПОВЕСЦІ
ЯКУБА КОЛАСА «ДРЫГВА» І ЯЕ ПЕРАКЛАДЗЕ НА
КІТАЙСКУЮ МОВУ ЛІ ЛЯНМІНЕМ**

Анатацыя магістарскай дысертацыі

Навуковы кіраўнік:
П. І. Навуменка,
кандыдат філалагічных навук, дацэнт

Мінск, 2025

АНАТАЦЫЯ

Структура і аб'ём магістарскай дысертацыі: магістарская дысертацыя складаецца з зместа, уводзіны, агульных характарыстык работы, трох глаў, заключэнні і спісу выкарыстаных крыніц (34 пазіцыі), агульным аб'ёмам 74 старонкі.

Ключавыя словы: ГЕРОЙ-ПАРТЫЗАН, БЕЛАРУСКАЯ ЛІТАРАТУРА, КІТАЙСКАЯ ЛІТАРАТУРА, ЛІТАРАТУРАЗНАЎЗТВА, ЯКУБ КОЛАС, ЛІ ЛЯНМІНЬ, МІЖКУЛЬТУРНАЯ КАМУНІКАЦЫЯ.

Тэкст рэферата:

Аб'ект даследавання – арыгінальны беларускі тэкст аповесці Якуба Коласа «Дрыгва» і яе пераклад на рускую мову Валерыем Тарсісам «Трасіна», пераклад на кітайскую мову Лі Лянмінем «Стары герой-партызан».

Прадмет даследавання – дынаміка прынцыпаў дамістыкацыі і фарэнізацыі ў перакладах аповесці Якуба Коласа «Дрыгва» Валерыем Тарсісам і Лі Лянмінем; ацэнка выбраных перакладчыкамі моўных сродкаў і іх адпаведнасці стылю Якуба Коласа; вызначэнне значнасці беларуска-кітайскіх кантактаў з дапамогай мастацкага перакладу.

Мэта даследавання – выявіць і сістэматызаваць факты беларуска-кітайскіх кантактаў на прыкладзе творчасці Народнага паэта Беларусі Якуба Коласа, даць ацэнку значнасці міжкультурных камунікацый з пафасам патрыятызму і гераізму.

Метады даследавання – Біяграфічны метада, культурна-гістарычны метада, псіхалагічны метада, метада параўнальнага аналізу, метада прыёмы дыскурснага аналізу.

Атрыманыя вынікі і іх навізна:

У дадзеным даследаванні мы сістэматызавалі ацэнкі аповесці Якуба Коласа «Дрыгва» ў гісторыі літаратуры Беларусі і ўсяго СССР; разгледзелі цікавасць Лі Лянміна да перакладу аповесці «Дрыгва»; вывучылі сюжэт аповесці Якуба Коласа «Дрыгва»; далі ацэнку якасці кітайскага варыянту аповесці Якуба Коласа пад назвай «Стары герой-партызан»; зрабілі высновы аб каштоўнасці міжкультурнай камунікацыі. Вынікі даследавання былі прадстаўлены на 82-й навуковай канферэнцыі студэнтаў і аспірантаў БДУ. Частка вынікаў даследавання была прынята, адрэдагавана і апублікавана ў выглядзе артыкулаў у навуковым зборніку «Нацыянальныя літаратуры ў эпоху глабалізацыі: тэорыя, практыка адаптацыйных працэсаў (да 100-годдзя з дня нараджэння народнага пісьменніка Беларусі І. Я. Навуменкі)».

Навуковая навізна даследавання вызначаецца тым, што ўпершыню кітайскім даследчыкам будуць прааналізаваны сюжэтна-камазіцыйныя

прыёмы, мова і стыль, майстэрства псіхалагізму, выкарыстання Якубам Коласам для стварэння вобраза народнага героя ў беларускім арыгінале аповесці «Дрыгва», а таксама ў перакладзе гэтай аповесці на кітайскую мову, зробленым Лі Лянмінем. Элементарнай навуковай навізны і праяўленнем філалагічных кампетэнцый магістранткі будзе таксама факт напісання дысертацыі на беларускай мове.

Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў магістарскай дысертацыі:

Аўтар працы пацвярджае, што прыведзены ў ёй аналітычны матэрыял адлюстроўвае стан доследнага працэсу, а ўсе запазычаныя з літаратурных і іншых крыніц тэрэтычныя, метадалагічныя становішчы і канцэпцыі суправаджаюцца спасылкамі на іх аўтараў.

Вобласць магчымага практычнага прымянення:

Выяўленыя вынікі могуць быць выкарыстаны для распрацоўкі навучальных і прафесійных курсаў па міжкультурнай камунікацыі паміж Кітаем і Беларуссю, падрыхтоўкі курсавых дыпломных праектаў, а таксама для спецкурсаў у вышэйшай школе па тэорыі і практыцы мастацкага перакладу.

АННОТАЦИЯ

Структура и объем магистерской диссертации: магистерская диссертация состоит из оглавления, введения, общих характеристик работы, трех глав, заключения и списка использованных источников (34 позиции), общим объемом 74 страницы.

Ключевые слова: ПАРТИЗАН-ГЕРОЙ, БЕЛОРУССКАЯ ЛИТЕРАТУРА, КИТАЙСКАЯ ЛИТЕРАТУРА, ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ, ЯКУБ КОЛАС, ЛИ ЛЯНЬМИНЬ, МЕЖКУЛЬТУРНАЯ КОММУНИКАЦИЯ.

Текст реферата:

Объект исследования – оригинальный белорусский текст повести Якуба Коласа «Дрыгва» и её перевод на русский язык Валерием Тарсисом «Трясина», перевод на китайский язык Ли Лянминем «Старый герой-партизан».

Предмет исследования – динамика принципов доместикации и форенизации в переводах повести Якуба Коласа «Дрыгва» Валерием Тарсисом и Ли Лянминем; оценка выбранных переводчиками языковых средств и их соответствия стилю Якуба Коласа; определение значимости белорусско-китайских контактов посредством художественного перевода.

Цель исследования – выявить и систематизировать факты белорусско-китайских контактов на примере творчества Народного поэта Беларуси Якуба Коласа, дать оценку значимости межкультурных коммуникаций с пафосом патриотизма и героизма.

Методы исследования – Биографический метод, культурно-исторический метод, психологический метод, метод сравнительного анализа, метод приёмы дискурсного анализа.

Полученные результаты и их новизна:

В данном исследовании мы систематизировали оценки повести Якуба Коласа «Дрыгва» в истории литературы Беларуси и всего СССР; рассмотрели интерес Ли Ляньмина к переводу повести «Дрыгва»; изучили сюжет повести Якуба Коласа «Дрыгва»; оценили качество китайской версии повести Якуба Коласа «Старый герой-партизан»; сделали выводы о ценности межкультурной коммуникации. Результаты исследования были представлены на 82-й научной конференции студентов и аспирантов Белорусского государственного университета. Часть результатов исследования была принята, отредактирована и опубликована в виде статей в научном сборнике «Национальные литературы в эпоху глобализации: теория, практика адаптационных процессов (к 100-летию со дня рождения народного писателя Беларуси И. Я. Науменко)».

Научная новизна исследования определяется тем, что впервые китайский исследователь проанализирует сюжетно-композиционные приемы, язык и стиль, мастерство психологизма, использованные Якубом Коласом для создания образа народного героя в белорусском оригинале повести «Дригва», а также в переводе этой повести на китайский язык Ли Ляньминем. Элементом научной новизны и проявлением филологических компетенций магистрантки станет также то, что диссертация написана на белорусском языке.

Достоверность материалов и результатов магистерской диссертации:

Автор работы подтверждает, что приведенный в ней аналитический материал отражает состояние исследуемого процесса, а все заимствованные из литературных и других источников теоретические, методологические положения и концепции сопровождаются ссылками на их авторов.

Область возможного практического применения:

Полученные результаты могут быть использованы при разработке образовательных и профессиональных курсов по межкультурной коммуникации между Китаем и Беларусью, подготовке курсовых дипломных проектов, а также для спецкурсов в высших учебных заведениях по теории и практике художественного перевода.

ANNOTATION

Structure and scope of the master's thesis: the master's thesis consists of a table of contents, an introduction, general characteristics of the work, 3 chapters, a conclusion and a list of references (34 positions), with a total volume of 74 pages.

Keywords: PARTISAN HERO, BELARUSIAN LITERATURE, CHINESE LITERATURE, LITERARY CRITICISM, YAKUB KOLAS, LI LIANGMIN, INTERCULTURAL COMMUNICATION.

Summary text:

The object of the research – the original Belarusian text of Yakub Kolas's story “Drygva” and its translation into Russian by Valery Tarsis “Trasina”, translation into Chinese by Li Liangmin “Old Partisan Hero”.

The subject of the research – dynamics of the principles of domestication and foreignization in the translations of Yakub Kolas's novella “Drygva” by Valery Tarsis and Li Liangmin; assessment of the linguistic means chosen by the translators and their correspondence to Yakub Kolas's style; determination of the significance of Belarusian-Chinese contacts through literary translation.

The purpose of the research – identify and systematize the facts of Belarusian-Chinese contacts using the example of the work of the People's Poet of Belarus Yakub Kolas, to assess the significance of intercultural communications with the pathos of patriotism and heroism.

Methods of research – Biographical method, cultural-historical method, psychological method, comparative analysis method, method and techniques of discourse analysis.

The results of the work and their novelty:

In this study, we systematized the assessments of Yakub Kolas's story “Drygva” in the history of literature of Belarus and the entire USSR; examined Li Liangmin's interest in the translation of the story “Drygva”; studied the plot of Yakub Kolas's story “Drygva”; assessed the quality of the Chinese version of Yakub Kolas's story entitled “The Old Hero-Partisan”; drew conclusions about the value of intercultural communication. The results of the study were presented at the 82nd scientific conference of students and postgraduates of the Belarusian State University. Part of the results of the study were accepted, edited and published in the form of articles in the scientific collection "National Literatures in the Era of Globalization: Theory, Practice of Adaptation Processes (to the 100th Anniversary of the Birth of the People's Writer of Belarus I. Ya. Navumenka)".

The scientific novelty of the study is determined by the fact that for the first time a Chinese researcher will analyze the plot and compositional techniques, language and style, and the skill of psychologism used by Yakub Kolas to create the image of a folk hero in the Belarusian original of the story “Drygva”, as well as

in the translation of this story into Chinese by Li Liangmin. An element of scientific novelty and a manifestation of the master's student's philological competencies will also be the fact that the dissertation was written in Belarusian.

Authenticity of the materials and results of the master's thesis:

The author of the work confirms that the analytical material presented in it reflects the state of the process under study, and all theoretical, methodological provisions and concepts borrowed from literary and other sources are accompanied by references to their authors.

Recommendations on the usage:

The results identified can be used in the development of educational and professional courses on intercultural communication between China and Belarus, the preparation of course diploma projects, as well as for special courses in higher education institutions on the theory and practice of literary translation.